

Otevřená společnost, o.p.s.

Výroční zpráva

2023

Otevřená společnost, o.p.s.

Založena v roce 1999.

Pomáháme tomu, abychom žili ve fungujícím státě založeném na svobodě rozhodování, transparentnosti, rovnosti žen a mužů, hlasu menšin, otevřenosti ke změnám a kritickém myšlení.

Prosazuje principy demokratické společnosti zejména právního státu a nediskriminace; zaměřuje se na strukturální změny ve veřejných politikách a ve společnosti; zasazuje se o kvalitní a transparentní fungování veřejné správy; přináší, vytváří a prosazuje dobrou praxi v oblastech její činnosti a aktivně přispívá k tomu, aby česká společnost byla moderní a otevřená. Dle svého statutu za tímto účelem poskytuje obecně prospěšné služby zejména v oblasti vzdělávací a výchovné, publikační, poradenské a advokační a zavádí nové nástroje a postupy s dopadem na veřejnou politiku.

Je zapsaná u Městského soudu v Praze
ve složce O, pod číslem 96
ode dne 17. února 1999.

Zakladatelka a statutární zástupkyně:
Marta Smolíková

Sídlo: Prokopova 9, 130 00 Praha 3
Adresa: Uruguayská 5, 120 00 Praha 2

www.otevrenaspolecnost.cz
www.facebook.com/otevrena.spolecnost

e-mail: info@otevrenaspolecnost.cz

IČO: 25737431
Datová schránka: w5fuinm
Číslo bankovního spojení: 5021018050 / 5500

Vydané publikace ke stažení:
<http://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna>

Navštivte naše webové stránky:

<http://www.genderovamapa.cz>
<http://www.mapakriminality.cz>
<http://mamaexekuci.cz>

Tým Otevřené společnosti

Tomáš Pavlas, manažer a expert programu Rovné příležitosti žen a mužů

Petra Jelínková, Barbora Jeřábková, odborná spolupráce

Jakub Ježek, PR koordinace:

Lucie Viktorinová, Pavla Špondrová, Iva Šmídová, Irena Smetáčková (DPP), odborná spolupráce

Oldřich Kužílek odborný garant programu Právo na informace

Petr Svatoš IT, sociální media: (DPP)

Klára Dušáková, účetní

Marta Smolíková, ředitelka

Otevřená společnost, o.p.s. děkuje všem dalším jednotlivcům, partnerským i spolupracujícím organizacím, těm, kteří se podíleli na implementaci jednotlivých projektů.

Otevřená společnost, o.p.s. je členem zastřešujících organizací:

Česká ženská lobby
Rekonstrukce státu
Platforma pro sociální bydlení
Romanonet
A neformální platformy NeON.

Přehled projektů realizovaných v roce 2023

Inkluze hrou

Doba trvání: 1.11. 2021- 31.10.2023
Podpora: OP Praha Poř růstu / MPSV
Reg. Číslo: CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002134
Celková schválená částka: 3 505 450,-Kč

Otevřená společnost žen a mužů

Doba trvání: 1.11. 2023- 31.10. 2025
Podpora: Operační program Zaměstnanost +
CZ.03.01.02/00/22_011/0000307
Celková schválená částka: 4 286 835,-Kč

Postavte se manipulaci! Rozvíjení kritického myšlení mladých žen

Doba trvání: 1.4. 2022 – 30.9. 2023, prodlouženo do 31.3.2024
Nositel projektu: Forum 50%, o.p.s.
Podpora: Active Citizens Fund (OSF Praha, Výbor dobré vůle)
Celková schválená částka: 25 357,- Euro

Grassroots muži advokáti rovnosti žen a mužů

Doba trvání: 1.4. 2022- 31.3. 2024
Partner: Forum 50%, o.p.s., Ligestillingssenteret
Podpora: Norské fondy 2014-2021/Active Citizens Fund, OSF Praha
Celková schválená částka: 63 319,- Eur

Muži proti násilí a za rovnost žen a mužů

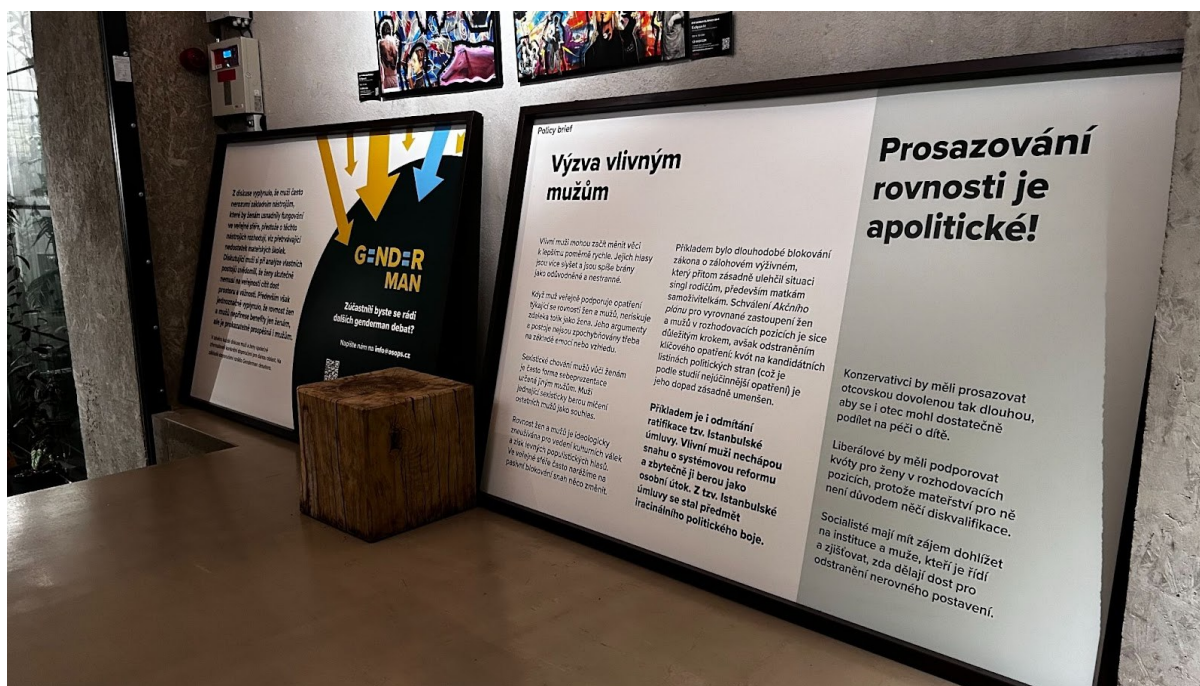
Doba trvání: 26.9.2022-30.4. 2024
Podpora: Norské fondy /MF
Celková schválená částka: 2 718 720,-Kč

Hlas proti násilí

Doba trvání: 26.9.2022 -30.4. 2024
Nositel projektu: Česká ženská lobby, z.s.
Další partneři: Amnesty International ČR, z.s. konsent,, z.s., Ženy v právu, z.s.
Podpora: Norské fondy /MF
Celková schválená částka: 280 000,-Kč

V roce 2023 jsme dokončili projekt **Inkluze hrou**. Zapojené jsme měli čtyři pražské školy: ZŠ Červený vrch, Strossmayerovo náměstí, Cimburkova a Gymnázium Jana Keplera. V rámci projektu jsme na každé škole pracovali s vyučujícími a žáky a žákyněmi několika tříd. **Projektem prošlo na 231 dětí a 36 vyučujících** se účastnilo našich workshopů zaměřených na storytelling a práci s příběhem jako principem hlubšího pochopení společenských jevů spojených s předsudky a stereotypy. Během realizace projektu jsme popsali řetězec klíčových aktivit, pomocí kterých lze komplexně uchopit outdoorovou detektivní hru Nosáči a Ušouni a využít zážitku z této hry metodami storytellingu k multikulturní výchově. Celý tento metodický řetězec je popsán v publikaci **Příběhem proti předsudkům**, kterou jsme vydali na závěr projektu jako manuál pro realizaci Školního plánu multikulturní výchovy, který jsme ve spolupráci s vyučujícími pro zapojené školy připravili. Do plánu jsme zařadili témata jako je kulturní rozmanitost, lidské vztahy, etnický původ, gender a sexuální orientace, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarita, duševní zdraví a životní prostředí v sociokulturním kontextu.

V rámci našich dalších projektů jsme se soustředili na podporu mužů v rozhodovacích pozicích. V projektu **Grassroots muži advokáti rovnosti žen a mužů** jsme se zaměřili na regionální politiky ale i úředníky veřejné správy, které jsme v rámci fokusních skupin a diskuzních setkání vybavovali argumenty pro prosazování rovnosti žen a mužů. Oslovovali jsme rovněž města ohledně uplatnění principů gender mainstreamingu na místní úrovni a představovali Evropskou chartu za rovnost žen a mužů. Během léta a podzimu jsme pod vedením režisérky Barbary Herz (Barbora Jeřábková) připravovali **dokumentární divadelní představení Istanbulská úmluva**. Za tím účelem byla pořízena řada rozhovorů s veřejnými osobami a rešerše médií na téma násilí na ženách a sexuálně motivované násilí. Z těchto materiálů pak byl vytvořen text divadelní hry, která byla koncem roku nazkoušena a uvedena na repertoár pražského A Studia Rubín na počátku roku 2024 s tím, že bude uváděna po celou jarní divadelní sezónu.

V projektu **Muži proti násilí a za rovnost žen a mužů** jsme se naopak soustředili na muže zákonodárce a europoslance – vysoce postavené politiky. Cílem bylo oslovovat tyto muže, aby se přihlásili k hodnotám policy paperu **Muži a moc ve veřejné správě**, který byl východiskem pro naše aktivity a shrnuje hlavní problémy a možnosti změny. Důraz jsme kladli na informování o problematice násilí na ženách a domácího násilí a potřeby systémových změn, které by vedly k prevenci, ochraně i pomoci obětem tohoto druhu násilí. V druhé polovině roku jsme v rámci kampaně, do které jsme začlenili udělování ceny Genderman roku, připravili scénář pro outdoorovou výstavu, vytvořili videospoty, které jsme šířili na sociálních sítích.

V roce 2023 jsme se rozhodli pro **udílení ceny Genderman** ve dvou kategoriích a to pro vysoce postaveného politika, kterou získal **poslanec Michal Zuna**, právě za aktivní podporu ratifikace Úmluvy Rady Evropy o potírání násilí na ženách a domácího násilí a za spolupráci s organizací ROSA, která pomáhá obětem sexuálně podmíněného násilí na Praze 2, kde působí jako zastupitel městské části.

Cenu Genderman pro veřejně známou osobnost získal **advokát Daniel Bartoň**, za to, že vnáší racionální a odborný pohled do diskuze o sexuálně podmíněném násilí, který je navíc opřený o praxi obhájce obětí tohoto typu násilí. V kategorii vysoce postavený politik jsme taktéž ocenili **ministra**

Martina Dvořáka za konzistentní a přesvědčivou argumentaci ve prospěch rovnosti žen a mužů a **europoslance Ludka Niedermayera** za propojování lidskoprávních a ekonomických argumentů na podporu rovnosti žen a mužů. Slavnostní předávání cen se uskutečnilo v malostranském A Studiu Rubín a následovala **dokumentární divadelní sonda Každá třetí žena** v režii Barbary Herz.

6.

Konkrétní postřehy, které vyplynuly z diskusí

„Současnou situaci musíme nazvat pravým jménem: máme tu diskriminační prostředí. Když to uděláme, na řešení diskriminace již máme opory v legislativě.“

Během diskusí zazněla řada překvapivých i méně překvapivých zjištění. Diskutující se shodli, že odmítavý postoj k rovnosti žen a mužů do značné míry pramení z toho, že spousta lidí neví, co je to feminismus a celá diskuse se tak pro ně stává pomyslným strašákem. Často zcela automaticky odmítají nástroje, které by rovnosti žen a mužů výrazně pomohly. V České republice například chybí dostatečná znalost systému a typů jednotlivých kvót, a proto veřejná diskuse v tomto bodě často ztrácí smysl.

ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák

Spolu s Českou ženskou lobby a v rámci projektu **Hlas proti násilí** jsme se podíleli na aktivitách na podporu ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí.

Vláda tzv. Istanbulskou úmluvu přijala 21.6. a právě na podzim se předpokládalo projednání této Úmluvy Poslaneckou sněmovnou, případně i Senátem, k čemuž bohužel do konce roku nedošlo.

Připravili jsme seminář „**Istanbulská úmluva** jako pomoc obětem násilí“, který se konal **v Poslanecké sněmovně Parlamentu** 20.9. a dále pak kulatý stůl **v Senátu** dne 13.10. 2023 s názvem „Jak zlepšit systém pomoci obětem násilí“, který pořádal Senátní Výbor pro sociální politiku a konal se pod záštitou 1. místopředsedy Senátu Jiřího Drahoše a s podporou předsedy Miloše Vystrčila. Akce se nakonec pro velký zájem konala ve velkém jednacím sále.

Koncem roku jsme zahájili projekt podpořený z Operačního programu Zaměstnanost pod názvem **Otevřená společnost žen a mužů**. Dvouletý projekt zahrnuje aktivity vedoucí k navýšení kapacity a k efektivnějšímu fungování naší organizace v oblasti strategické, komunikace, personální a finanční. Díky projektu budeme mít možnost posílit naši organizaci uvnitř i navenek.

Genderový audit

V průběhu roku jsme pro UNICRE Orlen zpracovali genderový audit s doporučením na sladění pracovního a osobního života, posílení rovných příležitostí a lepšího využití potenciálu žen.

Projekt s názvem **Postavte se manipulaci! Rozvíjení kritického myšlení mladých žen** pokračoval ve spolupráci s Forem 50% a se skupinou mladých žen (18-29), které jsme oslovili, k účasti na projektu, respektive se v předchozím roce zúčastnili podzimních zážitkových vzdělávacích kempů pod názvem **Posilovna (sebe)vědomí**. Během roku probíhala síťovací setkání účastnic projektu se vzdělávacím a diskuzním programem, kampaň na instagramu **#nejsivtomsama** a po celou dobu projektu probíhala reflexe vzdělání formou motivačních diářů. Pro účastnice projektu jsme na jaře uspořádali divadlo utlačovaných na téma manipulace, sexismus a predátorské chování pedagogů na středních školách.

Otevřené příležitosti pro Romy

Pokračovali jsme ve spolupráci se sítí romských a proromských neziskových organizací Romanonet a do pracovní skupiny při Radě vlády pro rovnost žen a mužů vnesli témata podpory romských žen v politické participaci a rozhodování, specifika domácího násilí v romské komunitě a jeho prevence a prosadili apelující usnesení k řádnému naplňování zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem, které jsme předali Radě.

Právo na informace

Vedle výše uvedených aktivit jsme se aktivně věnovali i nadále provozu naší **online poradny k Infozákonu**. Stále nelze spoléhat, byť na bohatý konvolut utříděných a publikovaných odpovědí a příkladových materiálů, který vznikl za dobu fungování online poradny. Specifické případy a kauzy, zejména pak vyřizování dotazů a konzultace novinářům, které souvisejí s investigativní prací vyžadují individuální odborný přístup, který garantuje náš dlouholetý spolupracovník a leader tématu přístupu k informacím podle zákona 106 Oldřich Kužílek.

Svoboda projevu

V předchozím roce jsme ve spolupráci s Institutem H21 započali **litigační proces**, jehož cílem je **určit hranici mezi svobodou slova a podmínkami pro zásah státu proti dezinformacím - cenzurou**. Bohužel zkraje roku jsme obdrželi zamítnutí naší žaloby, která se týkala vypnutí proruských dezinformačních webů po napadení Ukrajiny Ruskem. Nicméně z rozhodnutí Městského soudu v Praze jsme vyvodili následující zjištění:

- Blokace webů je významný zásah do svobody projevu a práva na informace, a to jak obecně, tak také přímo do svobody a práva žalobců, kterých se blokace dotkla „pouze“ jako případných příjemců blokovaných informací.
- Dopisy a výzvy, nemají pro adresáty žádnou váhu. Měli by je brát pouze jako nezávazné sdělení názoru. Nemají žádnou povinnost je vykonat, nehrozí jim postih.
- Pokud stát svou výzvu formuluje rafinovaně tak, že se vyhne výrazům jako „příkaz“ nebo „jménem zákona“, nehodlají ji soudy považovat za „zásah“ státu, proti kterému lze podat tzv. zásahovou žalobu. Stát smí použít slovo „žádám“ nebo svou výzvu označit jako „vládní opatření“, aniž by to vlastně byl skutečný pokyn či příkaz.

Po prostudování rozhodnutí Městského soudu (soud naši žalobu odmítl a tedy samotná věcná otázka přípustnosti zásahu nebyla vůbec zkoumána a zodpovězena v procesu dokazování v rámci správního soudnictví), jsme podali **kasační stížnost**.

Na začátku října jsme pak využili dalšího právního postupu ve věci blokování dezinformačních webů. Podali **ústavní stížnost**, ve které argumentujeme protiústavnost znepřístupnění webů na jaře 2022.

Cílem této litigace není obhajovat dezinformační weby, ale pomoci nastavit jasná pravidla pro stát v krizových situacích a zabránit situacím, kdy stát nerespektuje vlastní pravidla a svévolným způsobem zasahuje do svobody projevu a práva občanů na informace.

Litigační případ byl průběžně medializován a zjištění jsme využívali v aktuálních veřejných a odborných diskuzích zaměřených na boj proti dezinformacím, tématu, které bylo celoevropsky akcelerováno v době covidu a následně právě po invazi Ruska na Ukrajinu.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2023
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma účetní
jednotky
Otevřená společnost, o.p.s.
Prokopova 197/9
Praha
130 00

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému finančnímu orgánu

IČO
25737431

Označení	TEXT	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
			5	6	7
A.	Náklady	1			
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	1 074		1 074
A. II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	3			
A. III.	Osobní náklady	4	2 617		2 617
A. IV.	Daně a poplatky	5			
A. V.	Ostatní náklady	6	14		14
A. VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	7			
A. VII.	Poskytnuté příspěvky	8	4		4
A. VIII.	Daň z příjmů	9			
	Náklady celkem	10	3 709		3 709
	Součet A.I. až A.VIII.				
B.	Výnosy	11			
B. I.	Provozní dotace	12	3 685		3 685
B. II.	Přijaté příspěvky	13			
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	14	239		239
B. IV.	Ostatní výnosy	15			
B. V.	Tržby z prodeje majetku	16			
	Výnosy celkem	17	3 924		3 924
	Součet B.I. až B.V.				
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	18	215		215
	ř. 17 - (ř. 10 - ř.9)				
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	19	215		215
	ř. 18 - ř. 9				

Sestaveno dne: 15.01.2024		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn.:

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému fin. orgánu

IČO

25737431

Označení	AKTIVA	číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b	c	1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkemSoučet A.I. až A.IV.	1		
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2		
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	3		
A. III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	4		
A. IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	5		
B.	Krátkodobý majetek celkemSoučet B.I. až B.IV.	6	3 318	3 350
B. I.	Zásoby celkem	7	73	104
B. II.	Pohledávky celkem	8	1 035	249
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	9	2 182	2 997
B. IV.	Jiná aktiva celkem	10	28	
	Aktiva celkemSoučet A. až B.	11	3 318	3 350

Označení	PASIVA	číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b	c	3	4
A.	Vlastní zdroje celkemSoučet A.I. až A.II.	12	-342	-129
A. I.	Jmění celkem	13	115	1
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	14	-457	-130
B.	Cizí zdroje celkemSoučet B.I. až B.IV.	15	3 660	3 479
B. I.	Rezervy celkem	16		
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem	17	22	22
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	18	1 132	1 536
B. IV.	Jiná pasiva celkem	19	2 506	1 921
	Pasiva celkemSoučet A. až B.	20	3 318	3 350

Sestaveno dne:15.01.2024

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky
nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Právní forma účetní jednotky

Předmět podnikání

Pozn.: